

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**



МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2019 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2019 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2019. – 230 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеєва І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – к.е.н., доц.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом №2 від 01.10.2019 р.

компанія використовує не лише власні джерела, а й інформацію від глобальної компанії-вимірювача Nielsen Holdings PLC.

Над створенням цінової стратегії в компанії працюють відділи торгового та бренд маркетингу, фінансовий та відділ планування.

Основним заходом цінової стратегії є проведення цінових активностей. Оскільки ТОВ «Перша приватна броварня» виготовляють продукцію, обсяги продажу якої залежать від сезонності, то основні цінові активності припадають на літній період для максимізації обсягів продажу та зимній, щоб уникнути великих залишків товару на складах та збитку.

Щоб уникнути помилок при проведенні промо відділом торгового маркетингу порівнюються обсяги продажів на період проведення акції та період без акції по кожній товарній одиниці з різним відсотком знижки та розраховується показник uplift щоб зрозуміти покриваються витрати на акцію чи в них немає сенсу. Цей показник розраховується як різниця між прогнозами вірогідності покупки: якщо запропонувати покупцю знижку м якщо не надавати її. За допомогою uplift також допомагаю запланувати і вчасно запропонувати акції та особливі ціни для тих мереж, яким вони вигідні.

Для того, щоб розрахунки показника працювали, в першу чергу потрібно зібрати дані, сформувати групу мереж схожих між собою по ряду показників. Тобто, якщо в одну групу додати національні мережі разом з дрібними, то значення uplift не дасть для компанії достовірної інформації.

Таке прогнозування корисне, перш за все, для великих компаній, які давно існують на ринку і вже мають відповідну базу клієнтів.

Таким чином можна сказати, що правильно розроблена цінова стратегія є засобом управління, який дозволяє формувати обсяги прибутку компанії, на який впливають як внутрішні так і зовнішні фактори.

Література

1. Гайдаенко Т.А. Маркетинговое управление: Полный курс MBA. - 3-е изд. - М.: Эксмо, 2008. – 467 с. - ISSN 0132-1552
2. Герасименко В.В. Эффективное ценообразование [Текст] : учебное пособие / В.В. Герасименко. - М.: Финстатинформ , 2009. - 387 с. - ISBN 978-5-238-01500-2
3. Модель Uplift: как компании решают давать скидку или нет – Валерий Бабушкин – Режим доступа: www.robo-hunter.com

REFLECTIONS ON THE REGIONAL COMPETITIVENESS IN THE BLACK SEA BASIN-STUDY ON CEREAL MARKET

**Voicilas D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher
Romanian Academy-Institute of Agricultural Economics
Certan I., Senior researcher**

University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest

INTRODUCTION AND OBJECTIVES

In the last years, the international cereal market had a dynamic evolution. By present paper we would like to show the effects of EU enlargement and globalization on regional trade, influences on agrifood products' competitiveness, with special attention on the Romanian agrifood trade with cereals. The objectives of the paper are to provide a coherent picture of actual and future competitiveness of the cereal market, at regional level, in the Black Sea Basin. We focus on the competitiveness of the cereals from the EU countries, also the Balkan region, face-to-face with other countries from Black Sea Basin, like Ukraine, Russia, or Kazakhstan. The countries we have in view from the Balkan area are mainly Romania and Bulgaria as important producers.



Figure 1. Black Sea Basin

Source: enviroGRIDS

Recently, the cereal market from Romania was confronted with a tough competition from the products originating in the main cereal producing countries, especially from the Black Sea Basin, also countries from European Union, especially producers from Old Member States, but not exclusively. For instance, the main competitors for Romania, from the Black Sea Basin are Ukraine, Russia, and Kazakhstan having in view their productions, yields and trade with cereals in the last decades, as we show in Figure 2.

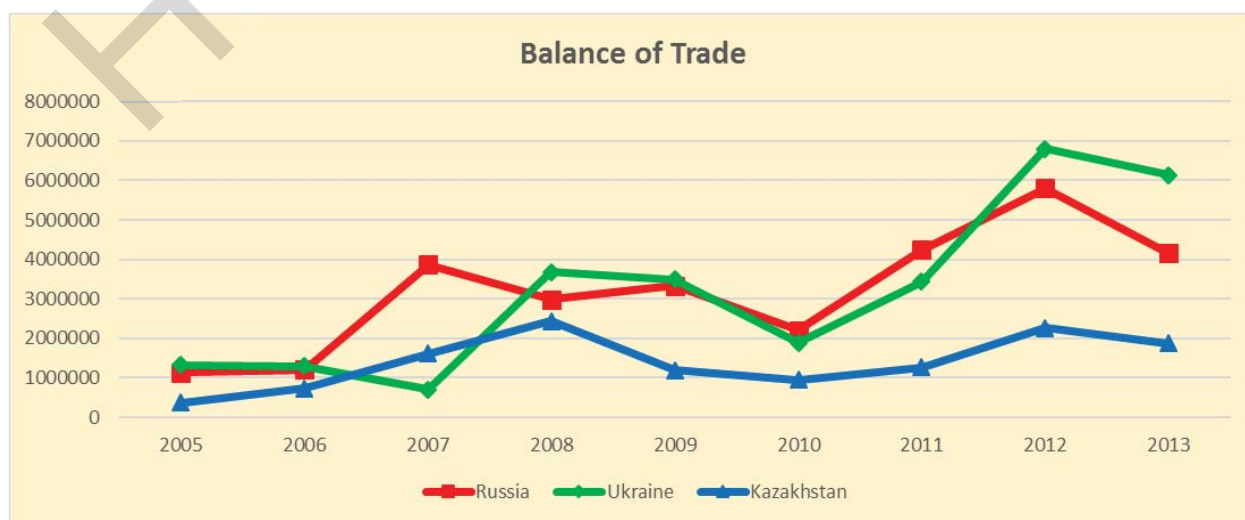


Figure 2. Cereals balance of trade in Russia, Ukraine, Kazakhstan (Thou.USD)

Source: FAO Database

This is the reason why in Balkan region, Romania and especially its ports like Constanta and Braila became important key players in the Black Sea Basin and a bridge between EU and other countries. These give us many arguments to study the evolutions of the market itself and its characteristics.

MATERIALS AND METHODS

The applied methodology contained a statistical comparative analysis based on the trade flows, dynamics of areas, yields, productions, etc. Also, we use qualitative analysis based on interviews and opinion of experts in the field. Mainly, we compared the evolution of the Romanian cereal production, area and trade with countries from the Black Sea Basin. The analysis compressed period from SAPARD program implementation (2002), through EU accession (2007) to nowadays. We analysed long series of data provided by the National Institute of Statistics from Romania, Ministry of Agriculture and Rural Development, EUROSTAT and FAO. Besides these, we utilised information from media, declaration or interviews published in press, by officials from administration or business. Also, the study follows the previous research done by authors since 2013.

RESULTS

The results of the study show that, the Romanian cereal market has had positive evolutions underlined by the size of the internal production, consumption and trade. In the same time, the evolution forced to export the excess of production.

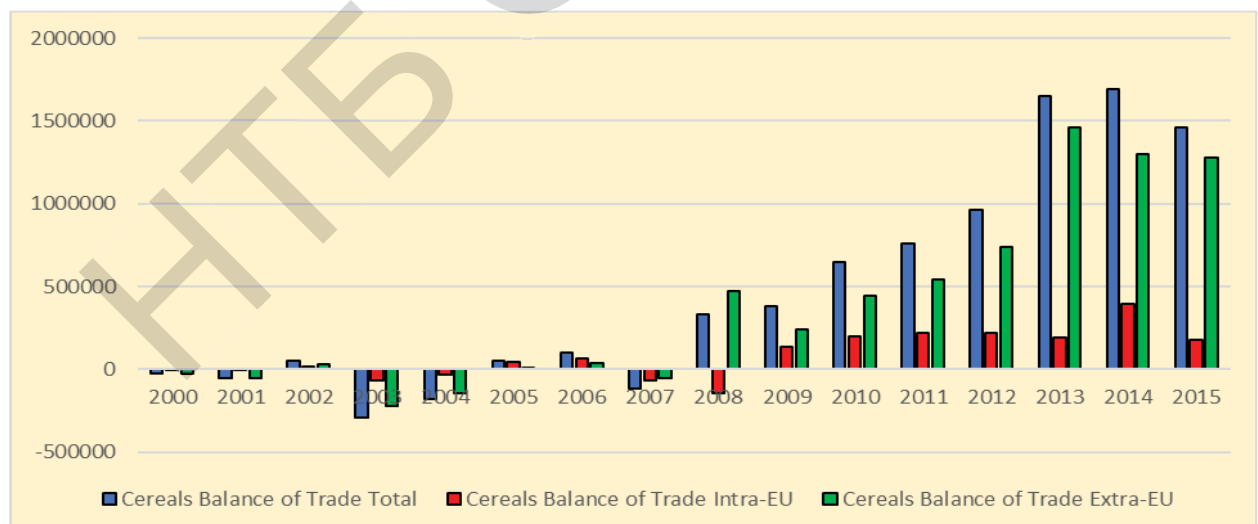


Figure 3. Romanian cereals balance of trade (Thou. EUR)

Source: INS Romania

Another issue to be considered in this analysis is still the lack of storage facilities, even if the building process of these constructions accelerated in the last years. The situation was evident for a long period of time due to the high record yields. In this regard, the most attractive destinations seem to be Black Sea and

Mediterranean countries due to considerable savings over the transport costs. Meanwhile, the yields are highly dependent of weather conditions especially in the Romanian countryside with severe draughts (South, South-East or East). That could be diminished through the renovation of the irrigation systems. All these were possible because of the CAPs and national programs.

CONCLUSIONS

The above-mentioned ideas lead us to the main conclusion that the EU accession has had a positive impact on the cereal chain actors from Romania and influenced the dynamics of the region including the Black Sea Basin. The results open new discussions about the role of the cereal sector in Romanian economy and its influence at regional level. Also, the analysis suggests the ways of development in the context of high level of competitiveness among EU countries and other countries in the world.

Key words: Competitiveness, Cereals, Romania, Regional analysis, Black Sea Basin

REFERENCES

1. European Commission (1999a). *Territorial competitiveness - Creating a territorial development strategy in light of the LEADER experience*, “Rural Innovation” Dossier n° 6 - LEADER European Observatory, December 1999, from <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-en/biblio/compet/intro.htm>
2. EUROSTAT Database (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>)
3. Gavrilăscu, C., Voicilaș, D.M. (2014). *Competitiveness of the Romanian agri-food trade and the new agricultural policies*, in Kowalski, A., Wigier, M., Bulkovska, M. (editors), *The new EU agricultural policy – continuation or revolution?*, Institute of Agricultural and Food Economics Research Institute, Warsaw, Poland, No. 99.1: 95-106.
4. INS, (2011). *Producția vegetală la principalele culturi în anul 2010*, ISSN: 1842-0575, ISSN-L: 1842-0575 (Based on Eurostat New Cronos Data)
5. INS Database (*tempo on-line*, www.insse.ro)
6. Thomson, N. & Ward, N., (2005). *Rural Areas and Regional Competitiveness* (Report to Local Government Rural Network), Centre for Rural Economy Research (ISBN 1 903964 23 7)
7. Voicilaș, D.M. (2013). *Gains and losses of Romanian agri-food products on EU intra-trade market*, in Popescu, G., Istudor, N., Boboc, D. (editors), *Proceedings of the 2-nd International Conference “Competitiveness of agro-food and environmental economy” (CAFEE’13)*, Bucharest, pp. 401-409. (http://www.cafee.ase.ro/?page_id=202) [2014 04 28]
8. Voicilaș, D.M. (2014). *Cereal market in Romania-regional competitiveness*, in *Proceedings of the 5th Conference “Agrarian economy and rural development-Realities and perspectives for Romania”*, Research Institute for Agricultural Economy and Rural Development, ISSN 2285–6803, ISSN-L 2285–6803, Ed. ASE,

ALTERNATIVES FOR CASH CROPS IN A SMALL FARM

Ion Certan, Dinu Toma Adrian

University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine Bucharest

Abstract. The main purpose of this research is to find alternative approach towards cost optimization of high value added crops.

Authors focused on maintenance, logistics, storage and sales costs optimization in order to ensure a continue supply for each stage of production cycle for berries and edible rose.

Data were collected from the researchers conducted in the Didactic Experimental Field of University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, production entities, whole and retail sellers and were processed through Life Cycle Cost Assessment (LCCA).

Key words: cost optimization, efficiency, organic rose, value chain management, real economy

The horticultural sector is of strategic importance for agriculture and for the 500 million European consumers. It represents almost 17% of the value of the final European Union (EU) agricultural production and targets about 1 million farms specialized in horticulture, fruit and citrus which contribute to the conservation of the environment, to the economic growth and to the creation of jobs throughout the EU [1]. Approximately 1.3 million hectares of land in the EU, out of which 138 thousand in Romania, were cultivated in 2017 by fruit trees, representing about 1% of the area used in agriculture. Over one third of the total area cultivated with fruit trees in the EU were apple orchards (37%), one fifth were oranges (20%), peaches (15%), mandarins (11%), pears (8%), apricots (6%)) and lemons (5%). In Romania almost 121 thousand hectares or 87% were plums and apple orchards, 65100 ha (47%) and 55500 (40%) respectively. In terms of yield more than half of total fruit production were apples (348, 4 thousand tones) followed by plums (270, 0 thousand tones). On the other hand about 60 % of plums and apple orchards are older than 25 years.

Despite the considerable potential, the yields in the Romanian agriculture, including in the horticultural sector, are modest, which indicates a use of the production factors well below the optimum values. Exploited appropriately, the existing potential allows for more productive employment, thus contributing to real progress in reducing rural poverty and eliminating income disparities from those in urban areas. As a result, the premises of economic growth, the efficient management of financial resources and the creation of a positive trade balance are created. [3]

Thus, the reorganization of the system of fruit production and exploitation is the priority objective of the National Program for Rural Development (PNDR) 2014-2020 as well for strategy at sectorial level [2], in order to use efficiently the particular

- Брюшкова Н. О., к.е.н., доцент, Анікієнко Ю. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
50. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНІЗАЦІЯХ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ 136
Козак К. Б., к.е.н., доцент, Мироненко Б. В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
51. ПРОБЛЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ 139
Егорова-Гудкова Т.И., к.э.н., доцент, Тихонина Л.С, магістрант, ОНУ ім. І.І.Мечникова, г. Одеса
52. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ЦІНОВИХ СТРАТЕГІЙ НА ПРИКЛАДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПЕРША ПРИВАТНА БРОВАРНЯ» 141
Агеева І. М., к.е.н., доцент, Тимчук Ю. М., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
53. REFLECTIONS ON THE REGIONAL COMPETITIVENESS IN THE BLACK SEA BASIN-STUDY ON CEREAL MARKET 142
Voicilas D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher, Romanian Academy-Institute of Agricultural Economics, Certan I., Senior researcher, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest
54. ALTERNATIVES FOR CASH CROPS IN A SMALL FARM 146
Ion Certan, Dinu Toma Adrian, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine Bucharest
55. ФИНАНСОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ МЕСТНЫХ САМОУПРАВЛЕНИЙ ГРУЗИИ 149
Борис Чичинадзе, д.е.н. Лектор Кутаисского (Грузия) Государственного Университета им. Ак. Церетели, Член научного общества экономистов Грузии, Член научного совета журнала „Бизнес и Законодательство”
56. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ І ІННОВАЦІЇ 151
Лагодієнко В.В., д.е.н., професор, Голодонюк О.М., старший викладач, Мільчева В.В., аспірант, ОНАХТ, м.Одеса
57. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ 154
Гриза А.С., аспірант, ОНАХТ, м.Одеса
58. PRIORITIES OF CONSUMERS OF EDUCATIONAL SERVICES AT LECTURES AT UNIVERSITIES IN ASIA, EUROPE AND NORTH AMERICA 156
Edgar J. Saucedo Acosta, Universidad Veracruzana, Xalapa, Veracruz, Mexico, Srećko Goić, University of Split, Croatia, Marta Latkowska, County College of Morris, USA, Walery Okulicz-Kozaryn, Pedagogical University of Krakow, Poland
59. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ 159
Константинова Т.В., к.е.н., ст.викладач, ОНАХТ, м. Одеса
60. СТВОРЕННЯ ФОНДУ ПІДТРИМКИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ, ЯК ОСНОВА ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІКИ 162
Немченко Г.В., асистент, аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
61. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 164
Савченко Т.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
62. ВПЛИВ ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПСИХОЛОГІЧНУ СТІЙКІСТЬ ЛЮДИНИ 166
Петракова Є. Р., к.п.н., доцент, Черняк Г. А. к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
63. УЧАСТЬ СТУДЕНТСТВА В ПОЛІТИЦІ 168
Мордовець М. В., к.п.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
64. МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МІСТ І ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ 171
Лайко О.І., д.е.н., с.н.с., Талпа В.П., Інститут проблем ринку та

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15-16 жовтня 2019 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 01.10.2019 р.

Підписано до друку 01.10.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 13,15.
Тираж 500 екземплярів.

Видавництво «Друк Південь»
Тел.: 0972122975